

### **1. Czy konieczny jest podział dzieci uczestniczących w projekcie ze względu na płeć?**

Warunkiem koniecznym do wprowadzenia informacji o udziale uczestnika będącego osobą fizyczną w projekcie jest zapewnienie danych w szczególności dla wspólnych wskaźników produktu odnoszących się do następujących danych osobowych: *status na rynku pracy, wiek, wykształcenie, płeć, sytuacja gospodarstwa domowego*. W przypadku dzieci, część z tych danych osobowych nie ma racji bytu. Jednak należy uwzględnić ich płeć, ale nie należy ona do kategorii danych branych pod uwagę przy rekrutowaniu do udziału w projekcie. Płeć dzieci ma znaczenie informacyjne. Niemniej jednak należy pamiętać, iż dane dotyczące grupy docelowej podane w podziale na płeć są istotne z punktu widzenia spełniania standardu minimum (etap oceny merytorycznej projektu).

### **2. Czy dorosłe dzieci w rodzinie zastępczej oraz dzieci biologiczne rodziców zastępczych pozostające na ich utrzymaniu mogą zostać objęte wsparciem?**

Tak, jeśli ich udział w projekcie jest niezbędny z punktu widzenia celów projektu. Istotne jest, żeby dorosłe dzieci biologiczne rodziców zastępczych wychowywały się wspólnie z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej tj. zamieszkiwały wspólnie w jednym gospodarstwie domowym, a ich funkcjonowanie miało wpływ na sytuację dzieci umieszczonych w pieczy. Należy przy tym pamiętać, iż objęcie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej wsparciem po okresie uzyskania przez niego pełnoletności możliwe jest z zachowaniem warunków określonych w art. 37 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powyższe dotyczy również dzieci biologicznych rodzin zastępczych.

### **3. Czy wskaźniki rezultatu bezpośredniego i produktu określone w konkursie mają zostać osiągnięte przez beneficjentów programu czy też ma je osiągnąć IOK?**

#### **a) Jeśli wnioskodawca/beneficjent to:**

- w jaki sposób osiągnąć wskaźnik produktu
- w jaki sposób opisać i weryfikować osiągnięcie rezultatu bezpośredniego

#### **b) Jeśli IOK to:**

- jak wskaźniki rezultatu i projektu mają zostać określone przez wnioskodawców/beneficjentów?

Zgodnie z regulaminami konkursów w ramach działania 8.4 (punkt 2.5.3), Wnioskodawca zobligowany jest do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie projektu wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu spośród określonych w punkcie 2.5.2, adekwatne do planowanego w projekcie wsparcia i grup docelowych. Zapis dotyczy treści wskaźników, a nie ich wartości docelowych. Wskazane wartości docelowe założone są do osiągnięcia przez IP. Wartości określone we wniosku o dofinansowanie mają wynikać ze specyfiki projektu i uwzględniać faktyczne możliwości uczestników projektu. W związku z faktem, iż określone wskaźniki mogą nie obejmować całości rezultatów, oprócz wskaźników z punktu 2.5.2 Wnioskodawca powinien określić własne wskaźniki pomiaru celu zgodnie ze specyfiką projektu.

### **4. W jaki sposób rozumieć poniższy wskaźnik, jaką grupą docelową go osiągnąć i jakimi zadaniami - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu - 4,25%?**

We wniosku o dofinansowanie wnioskodawca powinien założyć ww. wskaźnik i określić jego wartość docelową (wartość procentowa 4,25 wskazana jest do osiągnięcia przez IP). Wskaźnik odnosi się do grupy docelowej określonej jako *osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym* zgodnie z definicją określoną w punkcie 2.3.1 Regulaminu konkursu. Wskaźnik oznacza, iż w wyniku realizacji zadań założonych w projekcie (zgodnie z typami określonymi dla danego konkursu i analizą potrzeb) osoby z wyżej wskazanej grupy po zakończeniu projektu muszą być:

- Poszukujący pracy – dla osiągnięcia wskaźnika istotna jest zmiana statusu po opuszczeniu programu w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia (uczestnik bierny zawodowo i nieposzukujący pracy w chwili wejścia do programu EFS); dokumenty potwierdzające to np. potwierdzenie zarejestrowania się w PUP o poszukiwaniu pracy, potwierdzenie o złożeniu CV;

- Uczestniczący w kształceniu lub szkoleniu, zdobywający kwalifikacje – dla osiągnięcia wskaźnika istotna jest zmiana statusu po opuszczeniu programu w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia (nie uznaje się osób kształcących już w momencie przystąpienia do projektu, np. dzieci); osoby, które podjęły kształcenie (uczenie się przez całe życie, kształcenie formalne) lub szkolenia np. zawodowe bezpośrednio po opuszczeniu udziału w projekcie, dokumenty potwierdzające to np.: zaświadczenia o podjęciu kształcenia, zaświadczenie o udziale w szkoleniu;

- Pracujący (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu - dla osiągnięcia wskaźnika istotna jest zmiana statusu po opuszczeniu programu w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia; dokumenty potwierdzające to np. umowy o prace, umowy zlecenie, zaświadczenie o prowadzeniu działalności.

**5. Czy wsparciem można objąć rodziny, które nie są objęte pracą asystenta rodziny a jedynie pracą pracownika socjalnego pracującego na ustawie o pieczy i w oparciu o program gminny?**

Fakt, że rodzina nie była do tej pory wspierana przez asystenta rodziny nie jest przeszkodą w objęciu jej teraz tą formą wsparcia, jeżeli wymaga tego sytuacja rodziny. Należy jednak zwrócić uwagę, aby rodzina ta wpisywała się w katalog grup docelowych, zgodnie z pkt. 2.3 Regulaminu Konkursu.

**6. „Ponadto należy wskazać zadania, w których będą prowadzone działania na rzecz wyrównywania szans kobiet i mężczyzn oraz opisać, w jaki sposób projekt realizuje zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami” – jak wdrożyć/uwzględnić ten zapis w projekcie w przypadku rodzin zastępczych?**

Każdy projekt, który ma zostać skierowany do dofinansowania musi spełniać standard minimum. Standard minimum składa się z 5 kryteriów oceny dotyczących charakterystyki projektu, w ramach których możliwe jest do uzyskania 6 punktów (ponieważ kryterium 2 i 3 są alternatywne), a konieczne 3. Instrukcja do standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn stanowi integralną część instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach RPO WP na lata 2014-2020. W celu spełnienia zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami konieczne jest zapoznanie się z następującymi dokumentami:

– Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

– poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014-2020 „Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami”.

Każda grupa docelowa, również rodziny zastępcze powinna zostać opisana w sposób umożliwiający stwierdzenie, że nie mamy do czynienia z dyskryminacją ze względu na płeć. Należy również pamiętać, że w rodzinach zastępczych mogą znaleźć się osoby niepełnosprawne i również w tym przypadku należy zaplanować sposób realizacji projektu umożliwiający im udział w projekcie (m.in. zaplanować rekrutację dostępną również dla osób niepełnosprawnych, a w trakcie realizacji zadań wskazać, że w przypadku zrekrutowania do projektu osób niepełnosprawnych zapewnione im będzie niezbędne wsparcia w ramach racjonalnych rozwiązań).

**7. Czy realizując projekt RPPK.08.04.00-IP.01-18-006/16 należy zaplanować każdorazowo działania określone lit. a) tego typu i uzupełniająco działania z lit. b) i/lub c), czy też pomimo specyficznego kryterium dostępu można realizować tylko działania z lit. b) i/lub c) tego typu projektu? Uzasadnienie pytania – co w przypadku, gdy rodziny zastępcze nie wymagają terapii i poradnictwa. Łącznik „i” wskazuje na konieczność zastosowania obu form wsparcia dla wszystkich członków rodziny.**

Zgodnie ze specyficznym kryterium dostępu (punkt 4.1.4 Regulaminu konkursu) w przypadku realizacji formy wsparcia jaką jest wspieranie pieczy zastępczej (typ wsparcia 1) każdorazowo należy zaplanować jako formę wsparcia **we wniosku o dofinansowanie** w projekcie typ a), czyli pracę z rodziną we wskazanych w kryterium formach. Nie oznacza to, że w przypadku każdej rodziny zastosowanie instrumentu wymienionego w lit. a) jest konieczne. Podstawą do realizacji wsparcia na rzecz rodziny jest dogłębna analiza jej potrzeb, co oznacza, iż w każdym indywidualnym przypadku należy jej udzielić wsparcia odpowiadającego jej konkretnym problemom i potrzebom.

Aby spełnić kryterium formalne należy we wniosku zaplanować tą formę wsparcia.

**8. Czy realizując pierwszy z typów projektów w konkursie RPPK.08.04.00-IP.01-18-006/16 należy zaplanować terapię i poradnictwo dla wszystkich uczestników projektu, jeśli nie ile osób objąć tym wsparciem?**

Nie, nie wszyscy uczestnicy muszą zostać objęci tą formą wsparcia. Należy ją jednak zaplanować we wniosku o dofinansowanie, jako jedną z możliwych do realizacji form wsparcia zgodnie z kryterium dostępu. Należy pamiętać, iż podstawą do realizacji wsparcia na rzecz rodziny jest dogłębna analiza jej potrzeb, co oznacza, iż w każdym indywidualnym przypadku należy jej udzielić wsparcia odpowiadającego jej konkretnym problemom i potrzebom.

**9. Co oznacza pojęcie „usługi środowiskowe”? Co wchodzi w ich zakres/skład?**

Są to usługi umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym. Usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny i środowiska lokalnego, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich. Są to usługi świadczone w sposób:

a) zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby) oraz jak najbardziej zbliżony do warunków odpowiadających życiu w środowisku domowym i rodzinnym;

b) umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą;

c) zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem;

d) gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców.

Do usług tych należą poniżej wymienione usługi, o ile spełniają warunki, o których mowa w lit. a-d:

– usługi wspierania rodziny (np. praca z rodziną, asystentura rodzinna, konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, terapia, pomoc w opiece i wychowaniu dziecka np. poprzez usługi placówek wsparcia dziennego, pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu poprzez wsparcie rodzin wspierających),

– rodzinna piecza zastępcza oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze do 14 osób, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

**10. Czy w ramach realizacji projektów w konkursie RPPK.08.04.00-IP.01-18-006/16 można realizować działania z obu typów projektu?**

W ramach jednego projektu można zaplanować działania zarówno z 1 typu projektu (wspieranie pieczy zastępczej) jak również z typu 2 (wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej). Nie muszą to być dwa odrębne projekty. Zgodnie z regulaminem (pkt. 4.1.4), Wnioskodawca może złożyć nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu.

**11. Czy w ramach realizowanych projektów w konkursie RPPK.08.04.00-IP.01-18-006/16 wybierając typ nr 2 obowiązuje specyficzne kryterium dostępu nr 1?**

Typ nr 2 projektu dotyczy wsparcia procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej. Natomiast zgodnie ze specyficznym kryterium nr 1 „*W przypadku gdy projekt zakłada **wspieranie pieczy zastępczej** koniecznym jest zastosowanie pracy z rodziną poprzez poradnictwo i terapię dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci w niej umieszczonych lub terapię rodziców naturalnych*”. Jeżeli projekt nie zakłada wspierania pieczy zastępczej kryterium to nie jest obowiązujące dla takiego projektu i tym samym nie umieszczenie go w zapisach wniosku o dofinansowanie nie będzie skutkować jego odrzuceniem.

**12. Czy w razie zatrudniania w ramach projektu koordynatorów/asystentów/ animatorów pracy podwórkowej należy utrzymać etaty ww. także po zakończeniu realizacji projektu (trwałość projektu)?**

Trwałość dotyczy projektów zakładających tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego lub tworzenie nowych miejsc w placówkach już istniejących. Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług pomocy w opiece i wychowaniu w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Oznacza to, że w przypadku wystąpienia popytu na usługę beneficjent musi być gotowy do świadczenia usługi o zakresie zbliżonym do usługi świadczonej w ramach projektu i podobnej jakości. W przypadku niewystąpienia popytu na te usługi nie ma konieczności zatrudnienia kadry, jednak w przypadku wystąpienia popytu na usługę (zgłoszenia się po usługę) kadra ta musi być zatrudniona, a tym samym usługa uruchomiona. Aktualna informacja dotycząca liczby miejsc oferowanych przez podmiot po projekcie w okresie trwałości musi być obowiązkowo opublikowana. Definicja trwałości odnosi się do personelu, który jest zatrudniony w placówkach wsparcia dziennego.

**13. Czy w ramach ogłoszonego konkursu (RPPK.08.04.00-IP.01-18-005/16) można sfinansować działania szkoleniowe dla asystentów rodziny/pracowników socjalnych z zakresu warsztatów kompetencji społecznych i grup psychoedukacyjnych dla rodziców doskonalących umiejętności wychowawcze – zakres ww. szkoleń wynika ze standardów pracy socjalnej – pracy z rodziną i dziećmi?**

W ramach konkursu RPPK.08.04.00-IP.01-18-005/16 nie ma możliwości realizowania szkoleń dla pracowników.

**14. Czy w ramach typu 2 lit. b) (konkurs nr RPPK.08.04.00-IP.01-18-006/16) można zaplanować wyłącznie doksztalcania/szkolenia obecnie zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej/asystentów?**

Typy projektów założone do realizacji w ramach konkursu nie przewidują możliwości realizacji doksztalcania/szkolenia koordynatorów pieczy zastępczej.

**15. Czy w ramach zadań w konkursach z Działania 8.4 RPO WP można zaplanować zajęcia warsztatowe wyjazdowe dla całych rodzin?**

Kwalifikowalność ww. wydatków w dużej mierze uzależniona będzie od zasadności poniesienia wydatku w odniesieniu do celów jakie mają zostać osiągnięte poprzez realizację projektu.

**16. Czy w ramach zaplanowanych działań można zakupić książki, gry dla dzieci biorących udział w projekcie?**

Kwalifikowalność ww. wydatków w dużej mierze uzależniona będzie od typu projektu jaki zostanie zaplanowany do realizacji oraz zasadności poniesienia wydatku w odniesieniu do celów jakie mają zostać osiągnięte poprzez realizację projektu.

**17. „Projekt realizowany w ramach niniejszego konkursu powinien zawierać analizę uwzględniającą sytuację mężczyzn i kobiet na danym obszarze oraz ocenę wpływu projektu na sytuację płci. Wyniki przeprowadzonej analizy powinny być podstawą do planowania działań i doboru instrumentów, adekwatnych do zidentyfikowanych problemów. Ocena zgodności projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn odbywać będzie się na podstawie standardu minimum.” – jak rozumieć ten zapis?**

Każdy projekt, który ma zostać skierowany do dofinansowania musi spełniać standard minimum. Standard minimum składa się z 5 kryteriów oceny dotyczących charakterystyki projektu, w ramach których możliwe jest do uzyskania maksymalnie 6 punktów (ponieważ kryteria 2 i 3 są alternatywne), a konieczne, aby wniosek został pozytywnie oceniony pod tym kątem jest uzyskanie 3. Instrukcja do standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn stanowi integralną część instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach RPO WP na lata 2014-2020.

**18. W jaki sposób realizować zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu (w praktyce)?**

Zasada równości szans i niedyskryminacji oznacza umożliwienie wszystkim osobom bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną możliwość udziału w projekcie na jednakowych zasadach. Oznacza to, iż wszystkie produkty, usługi oferowane w projekcie powinny być dostępne dla wszystkich oraz zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania. Beneficjenci korzystający ze środków europejskich zobowiązani są do uwzględniania wytycznych w tym zakresie na każdym etapie planowania projektu – czyli analizy, definiowania celów, planowania działań i budżetu, określania rezultatów – a także podczas jego realizacji. Opis we wniosku powinien na etapie planowania zawierać informację o dostępności dla osób niepełnosprawnych w zakresie rekrutacji i realizowanego wsparcia. Nawet wówczas gdy projekt nie zakłada udziału tych osób Beneficjent ma obowiązek zawrzeć we wniosku informację na temat gwarantowania osobom niepełnosprawnym pełnego dostępu do uczestnictwa w projekcie zarówno na etapie rekrutacji (informacja na temat projektu ma być przekazywana w sposób niedyskryminujący osób niepełnosprawnych) oraz realizacji działań (o ile pojawi się osoba niepełnosprawna Beneficjent ma obowiązek zapewnić jej likwidację wszelkich barier wynikających z niepełnosprawności).

Sposób realizacji tej zasady w dużej mierze zależy również będzie od specyfiki projektu. Ze względu na złożoność tematu niezbędne jest zapoznanie się z podstawowymi dokumentami w tej kwestii jakimi są *Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020* oraz poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014-2020 *„Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami”*.

**19. Czy wynagrodzenie asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej finansowane z budżetu państwa w ramach projektów ministerialnych można wykazać w projekcie RPO jako wkład własny?**

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków, które między innymi oznacza rozliczenie tego samego wydatku w ramach różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub FS lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych.

**20. Czy świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej mogą stanowić koszt własny?**

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020* świadczenia wypłacane na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mogą stanowić wkład własny do projektu.

**21. Czy wynagrodzenie zawodowych rodzin zastępczych mogą stanowić wkład własny?**

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020* świadczenia wypłacane na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mogą stanowić wkład własny do projektu.

**22. W związku z wprowadzeniem 10 zadań w ramach kosztów bezpośrednich przez PCPR czy istnieje możliwość utworzenia dodatkowego zadania np. praca koordynatorów?**

IP dopuszcza możliwość stworzenia odrębnego zadania obejmującego pracę koordynatorów, jeżeli uzasadnione jest to specyfiką projektu i sposobem zaplanowania zadań merytorycznych. Niemniej jednak, należy pamiętać o konieczności powiązania wskaźników projektu z poszczególnymi zadaniami.

**23. Czy można przesuwać środki pomiędzy zadaniami?**

Zmiany w projekcie, również te dotyczące budżetu, są możliwe na etapie realizacji projektu.

**24. Czy można sfinansować uzupełnienie etatu asystenta rodziny do pełnego etatu przydzielając mu nowe zadania w ramach projektu?**

W ramach projektu istnieje możliwość sfinansowania uzupełnienia etatu o ile spełnione zostaną warunki wynikające z *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*. W przypadku jeśli stosunek pracy pracownika beneficjenta tylko w części obejmuje zadania w ramach projektu, wydatki związane z wynagrodzeniem, w ramach projektu są kwalifikowalne, o ile zadania związane z realizacją projektu zostaną wyraźnie wyodrębnione w umowie o pracę, w zakresie czynności służbowych lub w opisie stanowiska pracy; zakres zadań związanych z realizacją projektu stanowi podstawę do określenia proporcji faktycznego zaangażowania pracownika w realizację projektu stosunku do czasu pracy wynikającego z umowy o pracę tego pracownika oraz wydatek związany z wynagrodzeniem personelu odpowiada proporcji, o której mowa powyżej (podrozdział 6.16.1).

**25. Czy utworzenie placówki niesie za sobą konieczność zachowania jej trwałości z taką samą ofertą jak w projekcie?**

Pod pojęciem „*instytucjonalnej gotowości podmiotu do świadczenia usług pomocy w opiece i wychowaniu w ramach placówek wsparcia dziennego*” należy rozumieć gotowość podmiotów do świadczenia usług pomocy w opiece i wychowaniu w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Oznacza to, że w przypadku wystąpienia popytu na usługę beneficjent musi być gotowy do świadczenia usługi o zakresie zbliżonym do usługi świadczonej w ramach projektu (np. pobyt dzienny) i podobnej jakości. W przypadku niewystąpienia popytu na te usługi nie ma konieczności zatrudnienia kadry, jednak w przypadku wystąpienia popytu na usługę (zgłoszenia się po usługę) kadra ta musi być zatrudniona, a tym samym usługa uruchomiona. Aktualna informacja dotycząca liczby miejsc oferowanych przez podmiot po projekcie w okresie trwałości musi być obowiązkowo opublikowana.

**26. Jakie mogą być przykłady wkładu własnego?**

Wkład własny może być wnoszony w formie niepieniężnej i/lub pieniężnej, może zostać wniesiony w ramach kosztów bezpośrednich jak również kosztów pośrednich. Może on pochodzić ze środków m.in. budżetu JST, Funduszu Pracy, PFRON oraz ze środków prywatnych. Każdy wydatek w budżecie projektu może stanowić wkład w projekcie.

**27. Jaka jest różnica między kwotami ryczałtowymi a kosztami ryczałtowymi?**

Kwoty ryczałtowe są jedną z uproszczonych metod rozliczania bezpośrednich wydatków projektu. Zgodnie z Regulaminem konkursu w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR (kurs EUR obowiązujący na dzień ogłoszenia konkursu wynosi 4,3631 PLN) przy rozliczaniu projektu należy zastosować uproszczoną metodę rozliczania wydatków wyłącznie w formie kwot ryczałtowych. Jako wkład publiczny należy rozumieć kwotę dofinansowania oraz wkład własny o ile pochodzi nie ze środków prywatnych.

Koszty pośrednie natomiast mogą być rozliczne wyłącznie zgodnie z obowiązującą stawką ryczałtową. Ryczałtowe rozliczenie kosztów pośrednich następuje z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:

- 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości do 1 mln PLN włącznie,
- 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 1 mln PLN do 2 mln PLN włącznie,
- 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln PLN do 5 mln PLN włącznie,
- 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości przekraczającej 5 mln PLN.

Pojęcie kosztów ryczałtowych nie występuje.

**28. W jaki sposób nawiązać umowę/kontrakt z rodziną w projekcie, czy może to być kontrakt socjalny?**

IP nie może narzucić jaki konkretnie dokument powinien zostać podpisany z rodziną w ramach planowanych projektów. Rodzaj dokumentu, który będzie podpisany przez uczestników w ramach projektu, zależy będzie od rodzaju grupy docelowej, oferowanych form wsparcia jak również od tego kto będzie realizował projekt. Należy mieć

przy tym na uwadze, iż Wnioskodawca zobowiązany jest do stosowania przepisów prawa na każdym etapie realizacji projektu.

**29. Czy istnieje możliwość powrotu rodziny do współpracy z asystentem rodziny jeśli taka współpraca ustała, gdyż ustała dysfunkcja, ale niestety powróciła?**

Nie ma przeciwwskazań, aby rodzina ta była objęta ponownie opieką asystenta rodziny w ramach realizowanego projektu.

**30. Ile wynosi trwałość projektu? Projekt trwa 18 miesięcy.**

Zgodnie z zapisami Dokumentacji konkursowej „W przypadku gdy projekt przewiduje tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego lub będą tworzone nowe miejsca w placówkach obowiązkowe jest zachowanie trwałości przez okres co najmniej odpowiadający okresowi realizacji projektu, przy czym jeśli projekt trwa krócej niż 24 miesiące, czas trwałości **nie może być krótszy niż dwa lata**”.

**31. Czy w ramach projektu można sfinansować opiekę pracę opiekunek osób starszych i niepełnosprawnych?**

W ramach projektu można sfinansować koszty opieki nad osobami zależnymi w sytuacji gdy uczestnik projektu nie może brać udziału we wsparciu z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad w/w osobami. Koszt zatrudnienie osób do opieki musi wynikać z czasu, w którym uczestnik projektu bierze udział we wsparciu.

**32. Czy można sfinansować usługi specjalistyczne dla dzieci niepełnosprawnych?**

Tak, jeśli wsparcie takie jest zgodne z typami projektu określonymi w Regulaminie projektu np. w ramach placówek wsparcia dziennego o charakterze terapeutycznym, socjoterapeutycznym, realizujących program korekcyjny itp.

**33. Czy w projekcie mogą uczestniczyć osoby bezrobotne z I lub II profilem korzystające z pomocy OPS?**

Tak, w projekcie mogą uczestniczyć osoby bezrobotne zakwalifikowane do I lub II profilu, które korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, jak również pozostałe osoby zakwalifikowane do ww. profili pod warunkiem, że wpisują się w określone dla konkursu grupy docelowe tj. są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (punkt 2.3 Regulaminu konkursu).

**34. Czy na poziomie gminnym projekt jest skierowany wyłącznie do rodzin biologicznych, z których zostały zabrane dzieci do pieczy zastępczej?**

Zgodnie z Regulaminem konkursu RPPK.08.04.00-IP.01-18-005/16 możliwe do realizacji wsparcie kierowane może być do rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (rodziny biologiczne), których dzieci nie są jeszcze umieszczone w pieczy zastępczej. Celem tych projektów ma być pomoc rodzinie biologicznej w przezwyciężeniu trudności jakie napotkała i niedopuszczenie do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Zgodnie z Regulaminem konkursu RPPK.08.04.00-IP.01-18-006/16 możliwe do realizacji wsparcie kierowane może być do rodziców naturalnych dzieci, które zostały już umieszczone w pieczy zastępczej oraz członków rodzin zastępczych i pieczy zastępczej.

**35. Jeśli pracuje już asystent rodziny to czy można zatrudnić kolejnego? Czy rodziny będące podopiecznymi zatrudnionego już asystenta mogą stanowić docelowo część grupy „nowego”?**

Nie ma przeciwwskazań do zatrudnienia w ramach projektu nowego asystenta rodziny w przypadku gdy w jednostce jest już zatrudniona osoba na takim stanowisku, jeśli zachodzi taka konieczność (zgodnie regulaminem konkursu RPPK.08.04.00-IP.01-18-006/16 poprawa dostępu do działań koordynatorów poprzez zatrudnienie nowych koordynatorów jest jednym z typów projektu możliwych do realizacji). Niemniej jednak, działania finansowane ze środków EFS nie mogą zastępować działań już realizowanych, dlatego też osoby będące podopiecznymi zatrudnionego już asystenta nie mogą stanowić grupy osób mających zostać objętych pomocą nowozatrudnionego asystenta.

**36. Czy stowarzyszenie prowadzące całodobowo Dom Dziecka może startować w konkursie, jeżeli tak to w którym?**

Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu zostały wymienione w punkcie 2.4.1 Regulaminu konkursu. W przypadku obu konkursów stowarzyszenie może aplikować o środki. Realizowane w ramach projektu wsparcie ma być zgodne z typami projektu określonymi w Regulaminie danego konkursu.

**37. Czy w ramach cross financing można w świetlicy środowiskowej zamontować centralne ogrzewanie? Projekt będzie polegał na zwiększeniu miejsc w placówce wsparcia dziennego i rozszerzeniu oferty wsparcia.**

Cross-financing w ramach projektu może dotyczyć między innymi dostosowania i adaptacji budynków oraz pomieszczeń, pod warunkiem iż dotyczy takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa. Z treści przedstawionego pytania nie można jednoznacznie stwierdzić czy wydatek taki może stanowić koszt kwalifikowalny konkretnego projektu (nie wiadomo czy obecnie świetlica funkcjonuje bez centralnego ogrzewania, czy koszt dotyczy całej świetlicy czy jedynie nowego pomieszczenia).

**38. Czy gminny ośrodek kultury może składać wniosek, jakie działania może realizować, czy może współpracować z GOPS-em.**

Tak, gminny ośrodek kultury jako jednostka organizacyjną samorządu terytorialnego może składać wniosek o dofinansowanie. Współpraca z GOPS-em jest również możliwa. Należy jednak pamiętać, że GOPS nie może występować w tym przypadku jako partner w projekcie z uwagi na to, że obie jednostki są jednostkami organizacyjnymi gminy.

**39. Proszę o wyjaśnienie terminu „miejsce świadczenia usług społecznych” i przedstawić jak przedstawia się sytuacja po zakończeniu projektu.**

Zgodnie z Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych stanowiącą załącznik do SZOOP RPO WP „miejsce świadczenia usługi społecznej to:

- **miejsce** wsparte ze środków EFS, na którym świadczona jest usługa społeczna lub miejsce gotowe do świadczenia usługi społecznej po zakończeniu projektu, są to miejsca m.in. w placówkach dziennego pobytu, świetlicach;

- **osoba** np. asystent rodziny czy opiekun osób niesamodzielnych, który otrzymał wsparcie z EFS (np. szkolenie), świadcząca lub gotowa do świadczenia usługi społecznej po zakończeniu projektu”.

Trwałość projektu tj. utrzymanie miejsc świadczenia usług w przypadku tworzenia placówki lub też zwiększenia miejsc świadczenia usług w tej placówce jest obligatoryjne przez okres odpowiadający co najmniej okresowi trwania projektu, a przypadku gdy projekt trwa krócej niż dwa lata, okres trwałości wynosić musi co najmniej 24 miesiące.

**40. Czy można składać kilka wniosków?**

Wnioskodawca może złożyć nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach każdego z konkursów (ogólne kryterium formalne nr 5 Regulaminu konkursu).

**41. Czy w jednym powiecie mogą być złożone dwa wnioski w tym jeden pcp, który nie wyraził zgody na partnerskie pisanie wniosku?**

IP nie ograniczyła ilości wniosków składanych przez Wnioskodawców z danego powiatu.

**42. Czy uczestnicy projektu mogą być beneficjentami różnych projektów OPP?**

Uczestnikami różnych projektów nie powinny być te same osoby. W każdym projekcie powinno zostać zastosowane indywidualne i kompleksowe wsparcie umożliwiające rozwiązanie problemu danej osoby/rodziny. Niemniej jednak, ze względu na różne typy projektów możliwe do realizacji w ramach różnych działań, sytuacja taka nie jest wykluczona, pod warunkiem iż zaplanowane wobec danej osoby zadania w ramach dwóch projektów nie obejmują tych samych form wsparcia.

**43. Czy jako OPP można być partnerem w kilku wnioskach, powiatach?**

Zgodnie z Regulaminami konkursów w ramach działania 8.4 Wnioskodawca ma możliwość złożenia dwóch wniosków o dofinansowanie projektu w ramach niniejszego konkursu. Podobne ograniczenia nie istnieją w stosunku do partnerów, co oznacza, że ten sam podmiot może być partnerem w innych projektach o ile pozwala mu na to w jego ocenie posiadany potencjał kadrowy, techniczny czy też finansowy. IP nie wprowadziła żadnych ograniczeń dotyczących terytorialnych w odniesieniu do partnerów projektu.

**44. Proszę o wyjaśnienie sposobu rozliczania projektu wg kwot ryczałtowych. Jak we wniosku o dofinansowanie dokonać ewentualnego podziału zadania ma etapy?**

Zgodnie z podrozdziałem 6.6.2 *Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* wydatki rozliczane uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione. Wnioskodawca nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie poniesienia wydatków, które zostały wykazane jako wydatki objęte uproszczoną metodą. Niemniej jednak Beneficjent na mocy umowy o dofinansowanie zobowiązany jest do przedstawienia dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie rezultatów,

wykonanie produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu. We wniosku o płatność Beneficjent wykazuje określoną kwotę ryczałtową, zgodnie z zaakceptowanym wnioskiem o dofinansowanie projektu, a rozliczenie wydatków uzależnione jest od zrealizowania danego działania. W przypadku niezrealizowania w pełni wskaźników produktu lub rezultatu objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana za niekwalifikowalną (rozliczenie w systemie „spełnia - nie spełnia”). Planując zadania na etapie pisania wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca powinien wziąć pod uwagę powyższe jak również fakt, iż rozliczenie, co do zasady, jest uzależnione od zrealizowania danego działania, ale może być również dokonywane w etapach w zależności od specyfiki projektu, np. gdy w ramach projektu zakłada się realizację różnych etapów działania, które mogłyby być objęte kilkoma kwotami ryczałtowymi.

**45. Jak we wniosku wykazać OPS, który nie posiada osobowości prawnej?**

W przypadku jednostek organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego nieposiadających osobowości prawnej w polu 2.1 wniosku o dofinansowanie projektu należy zarówno wpisać nazwę właściwej jednostki samorządu terytorialnego (np. gminy) jak i nazwę jednostki organizacyjnej (np. OPS) w formacie nazwa jst/nazwa jednostki organizacyjnej (zgodnie z punktem 1.6 obydwu Regulaminów konkursów).

**46. Czy można sfinansować refundację pracownika socjalnego, którego oddelegujemy do projektu?**

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* możliwe jest: oddelegowanie do projektu własnego pracownika co może stanowić wkład własny do projektu lub też finansowane (ze środków EFS).

**47. Czy oddelegowanie pracownika może być kosztem własnym?**

Tak, koszt wynagrodzenia oddelegowanego pracownika do wykonywania zadań w projekcie może stanowić wkład własny.

**48. Czy wkład własny musi być wyłącznie finansowy. Czy mogą być nimi zasiłki celowe lub okresowe?**

Wkładem własnym mogą być zarówno środki finansowe jak i wkład niepieniężny. Zasiłki celowe oraz okresowe mogą stanowić wkład własny finansowy do projektu.

**49. Co nie może być wkładem własnym?**

Nie można jednoznacznie udzielić odpowiedzi na tak postawione pytanie – katalog jest bowiem nieograniczony. Wkładem własnym są środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania.

**50. Czy można sfinansować działania grupy wsparcia dla rodzin, osób starszych, które będą polegać np. na wyjeździe integracyjnym, kursie samoobrony, warsztatach i szkoleniach „miękkich”?**

Rodzaj zaplanowanego wsparcia powinien wynikać bezpośrednio z przeprowadzonej analizy potencjalnej grupy docelowej jak

również wpisywać się w typy projektów określone dla danego konkursu. Wątpliwości budzić mogą wymienione działania tj. grupa wsparcia dla osób starszych oraz kurs samoobrony. Nie są one zgodne z typami operacji określonymi dla konkursów.

**51. Jak wygląda trwałość projektu gdy jest w nim grupa wsparcia i poradnictwo?**

Trwałość projektu obowiązuje wyłącznie w przypadku gdy projekt przewiduje tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego lub będą tworzone nowe miejsca w placówkach.

**52. Czy w ramach projektu typ 1 rekrutacja może być prowadzona w sposób ciągły do wyczerpania określonego limitu miejsc przez okres realizacji wsparcia np. mediacji, poradnictwa?**

Rekrutacja do projektu powinna przebiegać według ściśle określonych i wskazanych we wniosku o dofinansowanie kryteriów. Uzasadnienie realizacji rekrutacji w formie ciągłej powinno znaleźć się we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu, a zasadność takiego rozwiązania będzie oceniona w trakcie prac KOP. Należy pamiętać, że wszystkie osoby uczestniczące w projekcie mają mieć równy dostęp do planowanych form wsparcia. W przypadku rekrutacji ciągłej może to stanowić problem.

**53. Czy PCPR może osiągnąć tylko wskazane przez siebie wskaźniki rezultatu bezpośredniego bez wskazywania wskaźników określonych w regulaminie konkursu?**



Zgodnie z regulaminami konkursów w ramach działania 8.4 (punkt 2.5.3) Wnioskodawca zobligowany jest do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie projektu wskaźników produktu i wskaźników rezultatu spośród określonych w punkcie 2.5.2, adekwatnych do planowanego w projekcie wsparcia i grup docelowych. W związku z faktem, iż określone wskaźniki mogą nie obejmować całości rezultatów, oprócz wskaźników z punktu 2.5.2 Wnioskodawca powinien określić własne wskaźniki pomiaru celu zgodnie ze specyfiką projektu.

**54. Czy wniosek może być złożony „oddolnie” tj. przez placówkę wsparcia dziennego – świetlicę profilaktyczno-terapeutyczną?**

Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu zostały wymienione w punkcie 2.4.1 Regulaminu konkursu. W przypadku gdy wniosek zamierza złożyć Wnioskodawca nie posiadający osobowości prawnej w polu 2.1 wniosku o dofinansowanie projektu należy zarówno wpisać nazwę właściwej jednostki samorządu terytorialnego (np. gminy) jak i nazwę jednostki organizacyjnej (np. OPS) w formacie nazwa jst/nazwa jednostki organizacyjnej (zgodnie z punktem 1.6 obydwu Regulaminów konkursów).

**55. Czy można ubiegać się o sfinansowanie monitoringu w świetlicy (placówka wsparcia dziennego)?**

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* za kwalifikowalne do dofinansowania uznaje się koszty, które między innymi są niezbędne do realizacji celów projektu. Z przedstawionego pytania nie wynika, iż koszt czy koszt dotyczył będzie instalacji monitoringu czy też jego utrzymania (koszty utrzymania lokalu). Zarówno w pierwszym jak i w drugim przypadku niezbędne jest jego powiązanie z realizowanym projektem.

**56. Czy zatrudniając asystenta rodziny po zakończeniu projektu musimy utrzymać jego zatrudnienie?**

Nie ma obowiązku utrzymywania zatrudnienia po okresie realizacji projektu personelu projektu.

**57. Czy są określone wskaźniki minimalne dla gmin?**

Nie, w ramach konkursów z Działania 8.4 nie określono minimalnych wartości wskaźników dla żadnej z grup beneficjentów uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie projektu.

**58. Czy grupą docelową mogą być rodziny, w których zidentyfikowano trudności opiekuńczo-wychowawcze, a które nie wyraziły zgody na objęcie asystenturą rodziny i prowadzona jest wyłącznie praca socjalna. Czy mogą być rodziny, w których był kiedyś asystent rodziny, a obecnie jedynie pracownik socjalny?**

Projekt powinien zakładać udzielenie kompleksowego wsparcia rodzinie w przewyżczeniu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobiegania umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Jeżeli na etapie diagnozy zdefiniowano konieczność zastosowania pracy rodziny z asystentem nie ma możliwości objęcia wsparciem rodziny, która takiej zgody nie wyraziła. Jednocześnie należy pamiętać o celach projektu, a Beneficjent powinien przedsięwziąć kroki w kierunku przewyżczenia niechęci rodziny do objęcia wsparciem, które wg diagnozy jest dla nich konieczne.

**59. Czy są ograniczenia kwotowe dotyczące prac adaptacyjnych sal?**

Prace adaptacyjne mogą zostać zrealizowane w ramach *cross-financingu*, ale należy pamiętać, że prace mogą dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z zapisami SZOOP wydatki w ramach *cross-financingu* nie mogą przekroczyć 10% wartości współfinansowania unijnego (EFS).

Uwaga: środki trwałe to maksymalnie 10% wartości projektu, w tym cross financing tj. w sytuacji gdy zaplanowano zakup środków trwałych na poziomie 8%, koszty cross-financingu nie mogą przekroczyć 2%.

**60. Czy prace adaptacyjne stanowią środek trwały?**

Koszty prac adaptacyjnych tj. remont czy przystosowanie lokalu do prowadzonej działalności zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków* to koszty w ramach *cross-financingu*. Kategoria ta jest rozłączna z kategorią środków trwałych.

**61. Czy w przypadku tworzenia świetlicy należy zapewnić również jej funkcjonowanie?**

Poprzez „tworzenie świetlicy” należy rozumieć działalność placówki, a nie wyłącznie wyposażenie czy też wyremontowanie niezagospodarowanych dotąd pomieszczeń.

**62. Jak należy rozumieć trwałość projektu tj. czy należy zapewnić ten sam program czy funkcjonowanie placówki?**

W treści wniosku należy jednoznacznie wskazać, iż po zakończeniu realizacji projektu zostanie zachowana trwałość projektu rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług pomocy w opiece i wychowaniu w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Oznacza to, że w przypadku wystąpienia popytu na usługę beneficjent musi być gotowy do świadczenia usługi o zakresie zbliżonym do usługi świadczonej w ramach projektu (np. pobyt dzienny) i podobnej jakości. Natomiast w sytuacji braku popytu na usługi trwałość będzie spełniona, gdy po zakończonym projekcie beneficjent zagwarantuje skuteczne poinformowanie potencjalnych odbiorców. W przypadku braku popytu na usługi w okresie trwałości nie ma konieczności zatrudniania kadry w wymiarze czasu pracy takim jak w projekcie. Jednak w przypadku wystąpienia popytu należy zapewnić usługi w zakresie merytorycznym takim jak w projekcie. Aktualna informacja dotycząca oferty po zakończeniu projektu, musi w okresie trwałości być obowiązkowo opublikowana na stronie internetowej beneficjenta.

**63. W związku z tym, iż wsparcie rodziny, zgodnie z ustawą, skierowane jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, czy osoby lub rodziny do których bezpośrednio będzie kierowane wsparcie, a wymienione w cz. 2.3 Regulaminu Konkursu muszą również spełniać kryterium związane z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi?**

Nie wszystkie osoby wymienione w pkt. 2.3 Regulaminu Konkursu muszą przeżywać trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 z późn. zm.) Natomiast wszyscy muszą wpisywać się w katalog określony w pkt. 2.3 Regulaminu konkursu.

**64. Czy zatrudnienie asystentów rodziny, którzy mają umowę do dnia 31 grudnia 2016 na kolejną umowę od momentu rozpoczęcia realizacji projektu np. od 1 stycznia 2017r. będzie traktowane jako zatrudnienie nowych asystentów?**

W opisanej sytuacji zawarcie kolejnej umowy z pracownikiem nie stanowi wzrostu zatrudnienia.

**65. Co to znaczy, że w projektach realizowanych w ramach Działania 8.4 występuje pomoc publiczna, w jakich sytuacjach?**

Ze względu na ogólne zapisy typów wsparcia możliwych do realizacji w ramach konkursów nie wykluczono możliwości wystąpienia pomocy publicznej. Każdy przypadek powinien zatem być analizowany indywidualnie pod tym kątem. W przypadku wątpliwości dotyczących konkretnych wydatków w projekcie prosimy o pytanie w tym zakresie.

**66. W pkt. 4.3 wniosku, tam gdzie opisuje się potencjał kadrowy – wskazuje się tylko osoby, które już wnioskodawca zatrudnia na stałe lub z nimi współpracuje i zaangażuje je do realizacji projektu. Czy w tym miejscu powinno się też opisywać osoby, które dopiero będą zaangażowane do projektu np. na umowę zlecenia do prowadzenia zajęć z dziećmi, czy trzeba przedstawić wymagane dla nich kwalifikacje, doświadczenia, itp.?**

Zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach RPO WP na lata 2014-2020*, w punkcie dotyczącym potencjału (punkt 4.3) nie należy przedstawiać potencjału osób jakie Wnioskodawca chciałby dopiero zaangażować (np. na podstawie umowy zlecenie), ponieważ w takich przypadkach może obowiązywać konkurencyjna procedura wyboru (zasada konkurencyjności lub prawo zamówień publicznych). Niemniej jednak należy opisać odrębnie dla każdej z osób sposób zaangażowania/oddelegowania do projektu oraz zakres zadań, jakie dana osoba będzie realizować na rzecz projektu w kontekście posiadanej wiedzy i umiejętności oraz opis wymaganego doświadczenia, przy czym o ile osoba ta wykonywać będzie zadania związane z zarządzaniem projektu informacje te powinny się znaleźć w punkcie 4.5 wniosku o dofinansowanie. Jednocześnie, należy pamiętać, iż zgodnie z ww. dokumentem opis punktu 4.1 powinien zawierać informacje dotyczące zaangażowanej we wsparcie merytoryczne kadry, uwzględniając kompetencje/doświadczenie/wykształcenie tej kadry adekwatne do przewidzianego wsparcia.

**67. Jeśli chodzi o trwałość projektu, czy wymagane będzie w okresie trwałości prowadzenie zajęć w takim samym zakresie, w tym godzinowym, przy takiej samej liczbie etatów?**

W treści wniosku należy jednoznacznie wskazać, iż po zakończeniu realizacji projektu zostanie zachowana trwałość projektu rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług pomocy w opiece i wychowaniu w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Oznacza to, że w przypadku wystąpienia popytu na usługę beneficjent musi być gotowy do świadczenia usługi o zakresie zbliżonym do usługi świadczonej w ramach projektu (np. pobyt dzienny) i podobnej jakości. Natomiast w sytuacji braku popytu na usługi trwałość będzie spełniona, gdy po zakończonym projekcie beneficjent zagwarantuje skuteczne poinformowanie potencjalnych odbiorców. W przypadku braku popytu na usługi w okresie trwałości nie ma konieczności zatrudniania kadry w wymiarze czasu

pracy takim jak w projekcie. Jednak w przypadku wystąpienia popytu należy zapewnić usługi w zakresie merytorycznym takim jak w projekcie. Aktualna informacja dotycząca oferty po zakończeniu projektu, musi w okresie trwałości być obowiązkowo opublikowana na stronie internetowej beneficjenta.

**68. Co należy rozumieć pod pojęciem „członkowie rodzin zastępczych i pieczy zastępczej”? Czy do grupy docelowej zaliczają się rodzice zastępczy, ich dzieci biologiczne oraz dzieci przebywające w ich rodzinach zastępczych?**

Tak. Zgodnie z *ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* w ramach zadań z tego zakresu możliwe są działania skierowane do osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci biologicznych oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

**69. Czy dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczych w wieku 5-18 lat traktować jako Beneficjenta Ostatecznego projektu i spisywać z nimi umowę dotyczącą udziału w projekcie czy traktować jako otoczenie?**

W ramach ww. konkursów dzieci mogą być wykazywane zarówno jako grupa docelowa jak również otoczenie w zależności od specyfiki projektu. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej wymienieni są w Regulaminach konkursów w ramach działania 8.4 jako grupy docelowe (*członkowie rodzin zastępczych i pieczy zastępczej*), niemniej jednak gdy wsparcie projektowe nie będzie kierowane do nich mogą oni również stanowić otoczenie (np. opieka nad osobami zależnymi). W przypadku kierowania wsparcia do dzieci podpisywanie umów czy innych dokumentów powinno odbywać się z ich opiekunami prawnymi.

**70. W SZOOP RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 nie uwzględniono grupy docelowej „członkowie rodzin zastępczych i pieczy zastępczej”. Grupa ta została natomiast wpisana do regulaminu konkursu. Czy w związku z powyższym możliwe jest objęcie wsparciem w ramach projektu tej grupy docelowej?**

Zgodnie z obowiązującym na dzień ogłoszenia konkursów SZOOP RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 (z dnia 17 lutego 2016 roku) członkowie rodzin zastępczych i pieczy zastępczej mogą stanowić grupę docelową.

**71. Czy kandydaci zakwalifikowani do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, którzy obecnie oczekują na przyjęcie dziecka w rodzinę zastępczą, mogą zaliczać się do grupy docelowej projektu?**

W związku z rozbieżnością zapisów w SzOOP i RPO WP 2014-2020 w ramach ogłoszonych konkursów nie ma możliwości realizacji wsparcia na rzecz kandydatów na rodziny zastępcze.

**72. Czy w przypadku objęcia wsparciem dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz rodziców zastępczych, którzy nie są i nie mogą być zagrożeni ubóstwem i wykluczeniem społecznym, aby móc pełnić funkcję rodzin zastępczych, wskaźnik rezultatu bezpośredniego „liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu” oraz wskaźnik produktu „liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie” są obligatoryjne? A jeśli tak, czy grupę docelową projektu mogą stanowić członkowie rodzin zastępczych, gdzie zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym mogą być ewentualnie dzieci przebywające w rodzinach zastępczych.**

Zgodnie z definicją osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zawartą w *Wytocznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*, za osoby takie uznaje się między innymi: **osoby przebywające w pieczy zastępczej** lub opuszczające pieczę zastępczą, rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W związku z powyższym projekt, który zakłada objęcie wsparciem nie tylko rodziców zastępczych ale również dzieci umieszczone w rodzinach ww. wskaźniki powinny zostać umieszczone we wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do liczby osób przebywających w pieczy zastępczej.

**73. Czy wskaźnik rezultatu bezpośredniego „liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu” należy czytać łącznie? Czy jedna osoba z grupy docelowej ma spełnić wszystkie w/w kryteria jednocześnie?**

Wskaźnik ten należy traktować rozłącznie, co oznacza, iż do jego osiągnięcia będą liczone osoby, które poszukują pracy lub uczestniczą w kształceniu czy szkoleniu, zdobywają kwalifikacje lub pracują (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu.

**74. W jaki sposób Państwa zdaniem wskaźnik rezultatu bezpośredniego „liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu” oraz wskaźnik produktu „liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie” są do osiągnięcia przy grupie docelowej złożonej z rodziców zastępczych oraz grupie docelowej złożonej z dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej? Rodzice zastępczy z założenia nie są i nie mogą być zagrożeni ubóstwem i wykluczeniem społecznym, natomiast dzieci nie są w stanie wypracować wskaźnika rezultatu bezpośredniego czytano łącznie.**

W opisanym wyżej przypadku wskaźnik ten dotyczyć będzie dzieci przebywających w pieczy zastępczej i nie jest czytany łącznie. Należy również pamiętać, że wartość docelowa wskaźnika powinna wynikać ze specyfiki projektu i założonej grupy docelowej.

**75. Jeżeli dzieci przebywające w pieczy zastępczej uznamy za osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym to czy „uczestniczenie w kształceniu” odnosi się także do wywiązywania się przez nie z obowiązku szkolnego, który realizują przed, w trakcie i po zakończeniu projektu?**

Nie. Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych dla uznania wskaźnika za osiągnięty istotna jest **zmiana statusu po opuszczeniu programu w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia**. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej są zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym zgodnie z wyżej przytoczoną definicją.

**76. Na podstawie jakiego dokumentu zobligować rekrutowanego beneficjenta ostatecznego do udziału w projekcie, przestrzegania jego regulaminu itp. Czy może być to np. umowa? W przypadku, gdy uczestnikiem projektu jest nieletnie dziecko, z kim zawierać taką umowę – z dzieckiem, rodzicem zastępczym czy przedstawicielem ustawowym tj. rodzicem biologicznym. Kto w przypadku uczestnictwa tego dziecka w zajęciach ma podpisać się na liście obecności? Co w sytuacji, kiedy rodzice biologiczni dziecka są ograniczeni we władzy rodzicielskiej i nie utrzymują kontaktu z dzieckiem lub ich miejsce pobytu jest nieznane.**

Rodzaj podpisywanego dokumentu z uczestnikiem projektu zależy od Projektodawcy. W kwestii podpisywania dokumentu należy stosować obowiązujące przepisy prawa.

**77. Czy rodziny zastępcze oraz dzieci w nich przebywające, które wezmą udział w projekcie mogą otrzymać stypendium szkoleniowe?**

Nie. W ramach konkursów z Działania 8.4 nie ma możliwości wypłaty stypendiów szkoleniowych. W ramach typów projektów określonych w regulaminach obu konkursów nie ma szkoleń, które pozwalają na nabycie kompetencji lub kwalifikacji niezbędnych na rynku pracy.

**78. Czy specyficzne kryterium nr 2 zakłada doskonalenie osób już sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, czy też doskonalenie kandydatów na rodziny zastępcze oraz kandydatów zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oczekujących na przyjęcie dziecka?**

W związku z rozbieżnością zapisów w SzOOP i RPO WP 2014-2020 w ramach ogłoszonych konkursów nie ma możliwości realizacji wsparcia na rzecz kandydatów na rodziny zastępcze. Kryterium dotyczy wsparcia osób już sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.

**79. Czy jedna osoba może łączyć funkcję koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który czuwa nad udziałem w projekcie rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających, objętych jego wsparciem oraz kierownika projektu.**

Nie jest zalecane łączenie obowiązków w ramach wsparcia merytorycznego i zarządzania projektem z racji obowiązków jakie powinien sprawować koordynator projektu (jest to między innymi nadzór nad realizacją całego projektu, w tym również kadra realizującą zadania merytoryczne na rzecz uczestników projektu).

**80. Czy odpis z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych stanowi wydatek kwalifikowany?**

Tak, jest to wydatek kwalifikowalny w przeciwieństwie do wypłaty świadczeń z tego tytułu.

**81. Czy dodatek do wynagrodzenia dla koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w ramach projektu musi być przypisany proporcjonalnie poszczególnym zadaniom?**

Sposób wykazania kosztów koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zależy od specyfiki projektu i sposobu rozplanowania zadań merytorycznych. Należy zwrócić uwagę, iż dodatki mogą być przyznawane za zadania wykraczające poza zakres obowiązków danego pracownika.

**82. W jaki sposób obliczyć np. koszty centralnego ogrzewania, sprzątanía pomieszczeń, usług telekomunikacyjnych, jeśli pracownicy bezpośrednio realizujący zadania ujęci w kosztach bezpośrednich, otrzymują dodatki do wynagrodzeń?**

W sytuacji gdy Projektodawca zakłada wyłącznie koszty dodatków do wynagrodzeń koszty eksploatacji lokalu co do zasady nie ulegną zmianie w stosunku do sytuacji przed realizacją projektu. Jeśli jest możliwość przyporządkowania kosztów do realizowanego projektu (koszt ten może dotyczyć wyłącznie czasu, w którym w pomieszczeniach realizowane są zadania projektowe) wówczas możliwe jest jego proporcjonalne rozliczenie.

**83. W przypadku gdy projekt zakłada utworzenie nowej placówki wsparcia dziennego jak rozumieć zachowanie trwałości projektu przez okres nie krótszy niż 24 miesiące? Co dokładnie oznacza „instytucjonalna gotowość podmiotu do świadczenia usług pomocy w opiece i wychowaniu w ramach placówek wsparcia dziennego”? Czy po zakończonym projekcie placówka musi realizować taką samą ilość działań/zadań jak w trakcie trwania projektu, czy wystarczy spełniać minimum ustawowe?**

W treści wniosku należy jednoznacznie wskazać, iż po zakończeniu realizacji projektu zostanie zachowana trwałość projektu rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług pomocy w opiece i wychowaniu w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Oznacza to, że w przypadku wystąpienia popytu na usługę beneficjent musi być gotowy do świadczenia usługi o zakresie zbliżonym do usługi świadczonej w ramach projektu (np. pobyt dzienny) i podobnej jakości. Natomiast w sytuacji braku popytu na usługi trwałość będzie spełniona, gdy po zakończonym projekcie beneficjent zagwarantuje skuteczne poinformowanie potencjalnych odbiorców. W przypadku braku popytu na usługi w okresie trwałości nie ma konieczności zatrudniania kadry w wymiarze czasu pracy takim jak w projekcie. Jednak w przypadku wystąpienia popytu należy zapewnić usługi w zakresie merytorycznym takim jak w projekcie. Aktualna informacja dotycząca oferty po zakończeniu projektu, musi w okresie trwałości być obowiązkowo opublikowana na stronie internetowej beneficjenta.

**84. W przypadku gdy gmina na swoim terenie tworzy wyłącznie placówkę wsparcia dziennego to czy wskaźnik rezultatu bezpośredniego „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu, pracujących po opuszczeniu z programu” - 4,25% jest obowiązkowy do zastosowania?**

Możliwość osiągnięcia wskaźnika uzależniona jest w tym przypadku od grupy docelowej objętej wsparciem. Beneficjent musi zdecydować czy w ramach projektu możliwe jest osiągnięcie wskaźnika i na jakim poziomie określić jego wartość.

**85. Jeśli gmina zamierza składać wniosek o dofinansowanie na typ projektu 2.2.1 „1b)” (str. 17 Regulaminu konkursu) tzn. wspieranie rodziny w postaci działań realizowanych przez JST szczebla gminnego – pomoc w opiece i wychowaniu dzieci w placówkach wsparcia dziennego poprzez tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego, to**

- czy musi również założyć realizację typu projektu „1a)” tzn. pracę z rodziną?  
- jeśli gmina realizowałaby tylko typ projektu „1b)” bez „1a)” to kto jest beneficjentem ostatecznym (dziecko czy rodzic czy może łącznie)? Z kim zawrzeć kontrakt socjalny? Jak określić grupę docelową projektu?

Możliwa jest realizacja projektu, która zakłada wsparcie rodziny w postaci działań realizowanych przez JST szczebla gminnego, wyłącznie w formie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w placówkach wsparcia dziennego, poprzez tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego (Typ projektu 2.2.1 b). W takiej sytuacji uczestnikiem projektu jest dziecko, a wszelką dokumentację uczestnictwa powinien podpisać opiekun prawny dziecka/rodzic dziecka.

**86. W przypadku kiedy gmina uzyska dofinansowanie do projektu, a projekt rozliczać będzie kwotami ryczałtowymi:**

- kiedy najwcześniej gmina otrzyma pierwszą transzę dofinansowania do projektu?  
- w jaki sposób będą dokumentowane wydatki?

Stosując uproszczone metody rozliczania projektu pierwszą transzę dofinansowania gmina otrzyma w terminie określonym w harmonogramie płatności (załącznik nr 2 do Umowy) oraz złożeniu wniosku o zaliczkę.

Zgodnie z podrozdziałem 6.6.2 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* Wnioskodawca nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie poniesienia wydatków, które zostały wykazane jako wydatki objęte uproszczoną metodą. Niemniej jednak Beneficjent w umowie o dofinansowanie zobowiązany jest do przedstawienia dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie rezultatów, wykonanie produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem

o dofinansowanie projektu. We wniosku o płatność Beneficjent wykazuje określoną kwotę ryczałtową, zgodnie z zaakceptowanym wnioskiem o dofinansowanie projektu, a rozliczenie wydatków uzależnione jest od zrealizowania danego działania. W przypadku niezrealizowania w pełni wskaźników produktu lub rezultatu objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana za niekwalifikowalną (rozliczenie w systemie „spełnia - nie spełnia”).